

Un oasi enmig del desert

Històries d'esperança de les entitats socials des del confinament

“Un oasi enmig del desert”, així va qualificar el cardenal de Barcelona, Joan Josep Omella, les boniques històries de solidaritat i superació que duen a terme les entitats socials de la diòcesi en les setmanes de confinament per la pandèmia del coronavirus. En la trobada virtual del cardenal amb representants de les diverses entitats, sota el lema “com podem fer més visible la pastoral social de l'Església des d'una postura d'esperança en la situació actual”, Mons. Omella va constatar que “la caritat és molt creativa i té molt ingeni. En aquests moments hem d'estar al costat dels més vulnerables, cada germà té el seu nom”. Per això, el cardenal va reclamar una gran unió entre totes les entitats per treballar de forma conjunta. La gran crisi econòmica que arribarà és un gran repte per l'Església, el govern i la societat, i per això ara més que mai “tots hem de treballar pel bé comú”.

La trobada va ser idea d'Àngel Zambrana, director de Secretariat de pastoral pels marginats, en col·laboració amb Mn. Joan Costa, delegat de Pastoral social i caritativa; per posar de relleu històries d'esperança enmig de la pandèmia. I així es van desgranar històries d'amor que deixen de costat les pròpies pors per ajudar el germà.

Anna Fons, adoratriu, com a responsable del projecte SICAR de la comunitat de Barcelona, que ajuda dones i nens, víctimes del tràfic d'éssers humans, va explicar com aquestes setmanes es continuaven desarticulant xarxes de prostitució. “Les dones que atenem són molt valentes, amb una gran capacitat de superació i malgrat el dolor que estan vivint, han volgut contribuir fabricant mascaretes i bates d'un sol ús per hospitals”. També va donar el seu testimoni Puri Alzara, oblata, que atenen en el centre Lloc de la Dona, víctimes de prostitució de pisos i clubs i les ofereixen mesures sanitàries i tallers de formació. Aquests dies només han pogut atendre les emergències perquè aquestes dones estan en situació irregular, viuen lluny i no podien anar al centre. Però “s'ha teixit una xarxa de solidaritat entre elles, tenen una gran resiliència i nosaltres n'hem fet un seguiment telefònic. Moltes no tenen més remei que tornar-se a prostituir i nosaltres les ajudem perquè estiguin més protegides”.

Florenci, d'Ekumene (casa comuna), és un centre prop del Raval pels immigrants acabats d'arribar. Els més de 40 voluntaris han fet de traductors en l'Hospital del Mar pels estrangers malalts; i també han fet mascaretes casolanes pels veïns i el seguiment personalitzat de les 300 persones que atenen.

Mn. Joan Cabot, del Secretariat de Pastoral de migració, va destacar com a signe dels temps que en les parròquies, famílies i joves han estat molt més participatius. “Per aquí ha d'anar l'acció social de l'Església, en un treball conjunt de les comunitats cristianes”.

Gianluca, voluntari de Sostre a la Barceloneta, es va trobar en el dilema de veure què feien amb el pis d'acollida per dormir que tenen, per poder mantenir-lo obert, 10 voluntaris dels 60 que hi ha; van decidir fer-se'n càrrec i acollir els sense sostre de dia i de nit. “La convivència ha estat molt intensa, ha estat un gran aprenentatge personal”.

En aquest sentit, el centre Assis, en el barri de Sant Gervasi, també ha hagut d'innovar. Van haver de tancar el centre 15 dies perquè es va produir algun contagi entre el personal, però després amb un esforç de cooperació entre empreses i voluntaris, s'han fet 1.200 kits de neteja amb mascaretes que han repartit. I han continuat amb els 100 esmorzars i picnics i les 40 dutxes diàries. Ara es troben amb nous reptes de futur, com famílies que per la crisi van a buscar menjar i higiene.

Manel, de Sant Joan de Déu també explica històries de patiment i esperança. Malgrat que molts han perdut la feina, també n'han trobat de noves en la neteja i el repartiment de mercaderies. Han ampliat els serveis a Hort de la Vila on tenen cura de 30 persones positives de Covid; i han trobat una habitació al Roman de 81 anys que vivia al carrer a Badalona, i també han facilitat un pis per una mare i un fill musulmans, a través del projecte Insula, que neix de la col·laboració entre entitats.

I és que un dels grans reptes, ara amb el coronavirus més que mai, és com treure del carrer les 1.200 persones que encara viuen al ras. Aquesta és la gran preocupació de la fundació Arrels. Enric Gotanegra destaca l'entrega total dels treballadors i dels voluntaris, la majoria grans, que havien de quedar-se a casa per por del contagi. Però “sorprenentment ens vam trobar amb dues realitats, malgrat oferir 100 pisos, persones que viuen al carrer no hi van voler anar, però es van oferir 70 joves com a voluntaris que van sortir amb la furgoneta amb kits de neteja i bosses de menjar, gràcies a l'aportació de restaurants, per

atendre'ls al carrer". Una bona notícia és que el centre Abraham al Poble Nou està a punt d'obrir.

“Les persones en els moments crítics donen tot el que tenen”

Manel Martí, com a representant de la tasca social dels maristes, va destacar l'espurna d'esperança del centre Rialles en col.laboració amb Càritas a Santa Coloma de Gramanet que aten uns 90 nens. Ara l'acompanyament pedagògic ha estat a distància, i el suport psicològic a les famílies s'ha incrementat amb la distribució de 2.000 àpats gràcies a les donacions dels súpers, banc d'aliments... “Ens omple de joia veure com el servei s'ha engrandit. Les persones en moments crítics donen tot el que tenen”, afirma. També destaca l'enorme esforç d'educadors i voluntaris per ocupar-se de joves sense les mesures de protecció adequades.

El centre Braval, en el barri del Raval també ajuda 250 nens i adolescents. Segons Josep Masabeu, cada nen ha tingut un voluntari que l'ha ajudat amb els deures facilitant-los eines digitals i fent ne un seguiment conjunt amb l'escola.

El delegat episcopal de Càritas, Josep Matias va explicar com han hagut de replantejar les seves accions per atendre les necessitats més urgents: distribuir menjar a 2.800 famílies. Un dels signes d'esperança ha estat “la capacitat de coordinació del govern, amb els menjadors socials i les persones sense sostre. La tasca conjunta amb les parròquies que han estat els punts de recollida dels aliments, i les més de 2.000 trucades que hem pogut atendre”. Pateixen per la gran crisi econòmica que vindrà, però “les històries d'esperança ens desborden, hem rebut tantes peticions de voluntaris per ajudar i cartes d'agraïment de persones que s'han sentit ajudades en la proximitat”.

De la pastoral penitenciària en va donar testimoni Mn. Jose M. Carod, qui va explicar com els presos s'han quedat aïllats sense les visites de les famílies i dels voluntaris. Ells però han volgut ajudar fabricant mascaretes que s'han repartit a les presons. La pastoral ha seguit en contacte amb els funcionaris, que han treballat sense la protecció necessària i amb els voluntaris, que “ens han agraït l'eucaristia diària com a nexa d'unió”.

Mn. Ricard Martos, de la pastoral del mar, ha estat en contacte amb la tripulació dels vaixells que s'han quedat atrapats, sense poder sortir. Han fet de missatgers amb les seves famílies perquè es poguessin comunicar; els han ofert assessorament legal i espiritual on line pels mariners i pescadors, i han acompanyat un tripulant que ha estat ingressat dos mesos tot sol.

M.Carmen de la Fuente, de la fundació Migrastudium de la Companyia de Jesús, que actuen per la llibertat i drets de les persones immigrades, amb 200 voluntaris que atenen més de 2.000 persones, va fer un prec, que de ben segur marcarà el camí de l'Església, “hem de veure quins gestos fem i de quina forma ens posicionem de forma radical per seguir ajudant totes les persones que amb la crisi econòmica encara patiran més”.

Glòria Carrizosa Servitje
Secretariat diocesà de pastoral pels marginats

